bestemmingsplan Kleinschalige hernieuwbare energie

ontwerp

Gemeente Westerveld

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan Bijlage bij de toelichting

Kleinschalige hernieuwbare energie

ontwerp

Inhoudsopgave

Bijlage bij de toelichting **5**

Bijlage 1 Nota inspraak en vooroverlegreacties **7**

Bijlage bij de toelichting

Bijlage 1 Nota inspraak en vooroverlegreacties

Nota inspraak en vooroverlegreacties op concept bestemmingsplan en concept beleidsregels kleinschalige hernieuwbare energie

Inleiding

De notitie 'Beleidsuitgangspunten kleinschalige hernieuwbare energie' van oktober 2020 is op 22 december 2020 door de gemeenteraad vastgesteld en dient als basis voor het nog in procedure te brengen Facet bestemmingsplan voor kleine windmolens en kleinschalige grondgebonden zonnepanelen.
Genoemde beleidsuitgangspunten zijn voor inspraak en vooroverleg voorgelegd aan diverse instanties. De binnengekomen reacties worden hieronder weergegeven en van een gemeentelijke reactie voorzien. Tevens is de recente motie van de gemeenteraad over het bovengenoemd Facet bestemmingsplan hierin meegenomen.

1. Motie Gemeenteraad Westerveld

De raad van de gemeente Westerveld heeft op 26 januari 2021 ingestemd met een motie met de volgende inhoud:
De raad verzoekt het college om bij de uitwerking in het facetbestemmingsplannen:

1 a. Verbreden doelgroepen
Te verbreden van agrarische ondernemers naar mogelijkheden voor eventuele overige ondernemingen.

Reactie:
De beleidsregels worden aangepast, waardoor deze ook van toepassing zijn op percelen met de bestemmingen recreatie, horeca, en niet-agrarische bedrijven.

1 b. Afstand tot bouwblok
De afstand voor opstellingen te beperken tot 25 meter vanuit het bouwblok, met dien verstande dat hiervan afgeweken kan worden tot maximaal 75 meter onder voorwaarde dat de erfgoedconsulent van het Oversticht hieraan een positief advies toekent.

Reactie:
De maximale afstand van een kleine windmolen of een zonnepanelenopstelling tot de grens van het bouwblok, de bestemming of de functieaanduiding zal worden teruggebracht tot 25 meter.
Op deze manier kan de landschappelijke inpassing beter worden gewaarborgd dan bij maximaal 75 meter. Mocht er maatwerk nodig zijn dan kan van deze 25 meter worden afgeweken naar maximaal 75 meter. Bij plaatsing van een bouwwerk buiten het bouwblok, de bestemmingsgrens of een functieaanduiding is een positief advies van de ervenconsulent noodzakelijk.

1 c. Zonneladder

Voor kleine zonneparkjes de zogenoemde ‘zonneladder’ van de Provincie Drenthe van toepassing te maken.

Reactie:
In paragraaf 3.3 onder B van de beleidsregels staat dat er duidelijk gemotiveerd moet worden waarom de zonnepanelen niet binnen het bouwblok kunnen worden geplaatst. Hiermee wordt bedoeld dat er eerst gekeken moet worden of de zonnepanelen op het dak van de woning of een bijbehorend bouwwerk kan worden geplaatst. Mocht aangetoond worden dat dit niet mogelijk is dan kunnen de zonnepanelen mogelijk op het erf/in de tuin geplaatst worden. Als dit ook niet mogelijk is kan buiten het bouwblok/buiten het erf naar een geschikte locatie gekeken worden.

Punt B zal als volgt verduidelijkt worden: Er duidelijk gemotiveerd wordt waarom de zonnepanelen niet op het dak van bestaande gebouwen of binnen het bouwblok kunnen worden geplaatst.
Met deze zin wordt indirect verwezen naar de zonneladder van de provincie Drenthe.

2. Provincie

De provincie heeft in een brief van 30 april 2021 een vooroverlegreactie gegeven op de vastgestelde conceptbeleidsregels over de volgende punten:

2 a. Landschappelijke inpassing

De provinciale bepaling dat aangetoond dient te worden dat een windturbine op een passende wijze in h. et landschap wordt ingepast ontbreekt in het voorliggende facetbestemmingsplan. Hiermee is onvoldoende geborgd dat in deze procedure het aspect 'passend binnen het landschap’ kan worden beoordeeld.

Reactie:
Uiteraard willen wij dat een windturbine goed wordt ingepast in het landschap. In de beleidsregels voor het plaatsen van kleine windturbines zal hiervoor een zin met de volgende strekking worden toegevoegd:
‘Een windturbine kan worden geplaats mits hiertoe bij de aanvraag omgevingsvergunning een landschappelijk inpassingsplan is bijgevoegd waaruit blijkt dat de windturbine op een passende wijze in het landschap wordt ingepast.’

2.b. Radioastronomie

Voor een deel van het plangebied gelden aanvullende bepalingen ten aanzien van radioastronomie. Wij vragen u hierom om in het ontwerp facetbestemmingsplan aan te tonen dat u hierover contact heeft gehad met Astron en of deze zone nog gevolgen heeft voor het vast te stellen facetbestemmingsplan.

Reactie gemeente:
Er is overleg geweest met Astron en het bestemmingsplan wordt aangepast (zie punt ‘Astron’).

2.c. Werelderfgoed-nominatie

Voor gebieden in en rondom het kandidaat-werelderfgoed Frederiksoord - Wilhelminaoord is in de ontwerp omgevingsverordening 2022 bepaald dat een bestemmingsplan (straks omgevingsplan) die van toepassing is op deze gebieden de realisatie van een windturbine of een opstelling voor zonne-energie los van daken niet toestaat. Hiermee is het concept facetbestemmingsplan dus in strijd.

Reactie:
Wij zijn het niet eens met de beleidsregels in het ontwerp van de provinciale omgevingsverordening 2022 betreffende het punt kandidaat-werelderfgoed en hernieuwbare energie. Hierover hebben wij reeds een zienswijze bij de provincie ingediend, die hieronder integraal wordt weergegeven:
De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (hierna RCE) heeft aangegeven dat het plaatsen van windturbines met een maximale as-hoogte van 15 meter, bedoelt voor bedrijfsexploitatie van agrarische bedrijven, ook in een UNESCO gelabeld gebied mogelijk (moeten kunnen) zijn.
Dit is voor de vrije kolonie Frederiksoord-Wilhelminaoord inmiddels door de RCE bevestigd. Ook verwijzen wij naar de lifecast "Werelderfgoed als koploper in de klimaattransitie?" d.d. 10 februari 2021 en de opmerking van UNESCO dat 'duurzame ontwikkeling' van werelderfgoed mogelijk moet zijn, mits dit reversibel wordt uitgevoerd. Dit standpunt is op ons verzoek bevestigd door een UNESCO expert tijdens de UNESCO stuurgroep van 30 april 2021.
Ook verwijzen we naar het convenant wat is opgesteld samen met de agrarische sector. Het beleid De provinciaal beleid om geen kleinschalige wind en zonne-energie toe te staan in Unesco-gelabeld gebied is strijdig met de uitgangspunten van genoemd convenant, omdat bestaande agrarische bedrijven in en rondom het UNESCO gelabeld gebied hierdoor geen gelijke ontwikkelingsrechten meer houden.
Tevens verwijzen wij u naar het feit dat Frederiksoord en Wilhelminaoord door het rijk zijn aangewezen als 'excellent gebied voor duurzame ontwikkeling' en dat in het proces van de UNESCO nominatie nadrukkelijk wordt verwezen naar het feit dat het zich om een z.g. 'autarkisch' landschap handelt: een zelfvoorzienend landschap waar de energietransitie ook in past. De nuance die ontbreekt in uw beleid is dat we grootschalige, commerciële ontwikkelingen moeten ontmoedigen. Hier anticiperen wij ook op in de RES opgave voor onze gemeente. Kleinschalige installaties bedoelt voor eigen bedrijfs- of woningexploitatie zijn derhalve altijd mogelijk.

Het bestemmingsplan wordt op dit punt niet aangepast.

3. Waterschap

Er is overleg gevoerd met het waterschap WDOD. Het waterbelang speelt bij de plaatsing van een windturbine of een klein opstelling van zonnepanelen een ondergeschikte rol omdat het gaat om kleine bouwwerken met een geringe oppervlakte.
In verband met onderhoud en beheer van watergangen moet voor een windturbine of een kleine zonnepanelen-opstelling wel een afstand van minimaal 5 meter tot de boven insteek van de watergang worden aangehouden. Hiertoe wordt in de regels een bepaling opgenomen.

4. Astron

Astron heeft in een reactie van 26 januari 2021 aangegeven dat de bescherming van de radioastronomie in de beleidsuitgangspunten behorende bij het bestemmingsplan opgenomen moet worden.

Reactie:
Ter bescherming van de radioastronomie zal de volgende zin worden opgenomen in de algemene voorwaarden van de beleidsuitgangspunten:
'Windmolens en kleinschalige zonnepanelen zijn mogelijk voor zover zij geen storing veroorzaken op de radioastronomie. Bij een voornemen tot plaatsing zal ASTRON om advies worden gevraagd.'

5. HISWA-RECRON

HISWA-RECRON heeft in een reactie van 24 maart 2021 aangegeven dat zij aansluiten bij het voornemen van de gemeenteraad om deze regeling ook voor recreatiebedrijven mogelijk te maken.

Reactie: v.k.a.

6. Tennet

Tennet heeft aangegeven dat zij geen opmerkingen hebben over de beleidsuitgangspunten.

Reactie: v.k.a.

7. LTO - Noord:

LTO- Noord heeft aangegeven dat zij graag een toegestane as-hoogte van 25 meter voor windmolens willen laten vastleggen omdat dan de opbrengst hoger wordt. Daarnaast vragen zij om een duidelijke koppeling met het (agrarische) bedrijf op te nemen door opwek en verbruik aan elkaar te koppelen.+

Reactie gemeente:
De gemeente houdt vast aan de maximale as-hoogte van 15 meter omdat bij deze hoogte de windmolen nog goed ingepast kan worden in de bebouwde omgeving van een (agrarisch)erf. Ruimtelijk wordt geregeld dat een windmolen alleen bij een actief bedrijf (met een inwerking zijnde milieuvergunning) kan worden toegestaan. Hierbij wordt niet vooraf getoetst wat het huidige verbruik van een agrarische ondernemer is.

De beleidsregels worden op dit punt niet aangepast.

8. Natuur en Milieufederatie Drenthe (NMF Drenthe)

NMF Drenthe heeft, mede namens Het Drents Landschap en Natuurmonumenten, de volgende punten ingebracht:

<u>8 a. afstand windturbines tot bouwvlak</u>
De afstand van de windturbine tot het bouwvlak graag naar maximaal 25 meter i.p.v. maximaal 75 meter omdat dit landschappelijk beter inpasbaar is.

Reactie:
Deze opmerking wordt meegenomen in de beleidsregels. De afstand wordt aangepast naar maximaal 25 meter buiten het bouwvlak. Zie ook reactie onder punt 1 b.

<u>8 b. afstand zonnepanelen tot bouwvlak</u>
De afstand van een zonnepanelenopstelling tot het bouwvlak niet op maximaal 50 meter houden maar direct grenzend aan het bouwvlak.

Reactie:
Vanwege de benodigde flexibiliteit en afhankelijk van de ligging van een bouwvlak in relatie tot het

bestaande erf ter plaatste zal een opstelling van zonnepalen in sommige gevallen toch mogelijk op 10 of 20 meter van het bouwblok/erf komen te liggen. De kortste afstand van een zonnepanelenopstelling tot de grens van een bouwvlak of functieaanduiding wordt daarom wel aangepast en vastgelegd op maximaal 25 meter.

8 c. NNN gebied

Het is niet wenselijk om een zonnepanelenopstelling toe te staan op gronden die zijn aangemerkt als Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Reactie:
Wij zijn het eens met deze opmerking en zullen dit in het plan opnemen.

8 d. extra voorwaarden zonnepanelen

Bij grondgebonden zonnepanelen ook de voorwaarde opnemen dat geen afbreuk aan waarden in het betreffende gebied wordt gedaan.

Reactie:
Wij zijn het eens met deze opmerking en zullen dit in het plan opnemen.

8 e. Zonneladder provincie

Voor kleine zonneparkjes de zogenoemde 'zonneladder' van de Provincie Drenthe van toepassing te maken.

Reactie:
Zie reactie onder punt 1c.

9. Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer heeft de volgende punten ingebracht:

9 a. Afstand zonnepanelen tot bouwblok

We willen er in ieder geval voor pleiten om zonneparkjes direct aansluitend op het bouwvlak of aansluitend bij woningen te realiseren en niet op maximaal 50 meter afstand. Dit om verrommeling van het landschap tegen te gaan.

Reactie:
Zie reactie onder punt 8 b.

9 b. Bestemming Natuur

Daarnaast zouden we graag zien dat zonneparkjes niet in een 'bestemming natuur' kunnen worden gerealiseerd.

Reactie:
Wij zijn het eens met deze opmerking en zullen dit in het plan opnemen.

9 c. Impact windmolen op vogels

Over windmolens zijn nog wat vraagtekens over de impact die ze hebben op boerenlandvogels, bijvoorbeeld op zwaluwen en een soort als torenvalk. Wellicht is het goed om in die zin nog even stil te staan bij het onderzoek dat Ecosensys daarvoor heeft uitgevoerd in opdracht van de provincie Groningen.

Reactie:
Uiteraard is onderzoek naar de gevolgen van windmolens voor vogels belangrijk.
Kleine windmolens met een as-hoogte van 15 meter hebben relatief gezien een geringe impact op de populatie van boerenlandvogels. Wel moet bij een aanvraag worden getoetst aan de regels van Wet natuurbescherming en de daaruit volgende voorwaarden en zal mogelijk ook een QuickScan flora en fauna noodzakelijk zijn. Een toets aan de Wet natuurbescherming is als voorwaarde in de regels opgenomen. Bij een vergunningsaanvraag voor een windmolen moeten dit punt worden gemotiveerd.

10. Energie coöperatie Westerveld (ECW)

De ECW heeft de volgende punten ingebracht:

10 a. Commerciële doeleinden

Het begrip commerciële doeleinden in de beleidsregels is onvoldoende uitgelegd.

Reactie:
In de beleidsregels is dit begrip scherper gedefinieerd.

10 b. Aantal en as-hoogte windmolen

De postcoderoosregeling in de huidige vorm gaat verdwijnen. Daarom zouden maximaal drie windmolens op een bouwvlak mogelijk moeten worden gemaakt. Ook kan de hoogte van de windmolen worden opgerekt. Met beide wijzigingen kan een (meer) rendabel project ontstaan.

Reactie:
Wij houden vast aan de maximale as-hoogte van 15 meter omdat bij deze hoogte de windmolen nog goed ingepast kan worden in de bebouwde omgeving van een (agrarisch)erf.
Drie windmolens op een bedrijf of erf vinden wij een te grote impact hebben op het omliggende landschap. Onder voorwaarde van een goede landschappelijke inpassing willen wij maximaal twee kleinschalige windturbines per bouwperceel toestaan, mits hierbij sprake is van een positief advies van de ervenconsulent van het Oversticht en aan de overige voorwaarden uit de beleidsregels wordt voldaan.

10 c. Meerdere zonnepanelenopstellingen

Voor een coöperatie zou meer dan 1 opstelling van zonnepanelen (van maximaal 50m2) nodig kunnen zijn. Onduidelijk is of er een maximum aan aantallen opstellingen is toegestaan.

Reactie:
We passen de beleidsregels aan zodat maximaal 1 opstelling van 100 m2 aan zonnepanelen per bouwvlak mogelijk is. Voor een coöperatie willen deze oppervlakte vergroten tot maximaal 140m2. Op beide wijzigingen van de maximale oppervlakte zijn uiteraard de andere voorwaarden uit de beleidsregels nog steeds onverkort van toepassing.